

Ερώτηση

**Προς τους κκ. Υπουργούς Εξωτερικών, Εσωτερικών
& Δικαιοσύνης και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων**

Θέμα: Επιβάρυνση θυμάτων εμπορίας ανθρώπων και λόγω μη συνεργασίας εισαγγελέων

Την εποχή αυτή εκδικάζεται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) η πρώτη κατ' αρχή παραδεκτή προσφυγή θύματος εμπορίας ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση «L.E. κατά Ελλάδας» για ενδεχόμενη παραβίαση των άρθρων 4 (Απαγόρευση της δουλείας και των καταναγκαστικών έργων), 6 (Δικαίωμα στη χρηστή απονομή δικαιοσύνης) και 13 (Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής). Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται πως, αν και θύμα εμπορίας, οι αρχές δεν κατάφεραν να προστατεύσουν τη φυσική ασφάλεια καθώς και ότι οι αποτυχίες στην ποινική διερεύνηση και στην ποινική διαδικασία οδήγησαν στην ατιμωρησία των εμπλεκόμενων στην εμπορία της. Επίσης, διαμαρτύρεται για την υπερβολική διάρκεια της ποινικής διαδικασίας και την απουσία αποτελεσματικού ένδικου μέσου κατά της καθυστέρησης αυτής.

Η L.E. είναι αναγνωρισμένο θύμα εμπορίας ανθρώπων από το 2007. Κάθε χρόνο ανανέωνε την άδειά της μέσω της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Εσωτερικών χωρίς κανένα πρόβλημα.

Μετά την κοινοποίηση στην Ελλάδα της προσφυγής της όμως, συνάντησε απαράδεκτα προβλήματα για την ανανέωση της άδειας. Στις 6 Οκτωβρίου 2014, πήγε στην αρμόδια υπηρεσία στον Πειραιά για να υποβάλει τα δικαιολογητικά για την ανανέωση της άδειας διαμονής. Στην ίδια υπηρεσία είχε υποβάλει τα δικαιολογητικά πέρυσι. Τότε όμως της είπαν πως είναι αναρμόδιοι, επειδή κατοικεί στην Αθήνα και την παρέπεμψαν στο Δήμο Αθηναίων. Επειδή όμως τηλεφώνησε στο Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι (ΕΠΣΕ - που της παρέχει δωρεάν νομική και δικαιωματική βοήθεια), το οποίο εξήγησε στην υπάλληλο πως αιτείται ανανέωση ειδικής άδειας διαμονής (κάτι βέβαια που φαίνεται στην τρέχουσα άδεια στο διαβατήριό), την παρέπεμψε σε άλλη υπηρεσία.

Στις 7 Οκτωβρίου 2014, πήγε σε εκείνη την υπηρεσία που δήλωσε αναρμόδια και ο υπάλληλος απαράδεκτα αρνήθηκε να μιλήσει στο τηλέφωνο με τον εκπρόσωπο του ΕΠΣΕ για να παρασχεθούν εξηγήσεις και να εντοπισθεί η αρμόδια υπηρεσία. Τότε το ΕΠΣΕ επικοινωνήσε με την κεντρική υπηρεσία στο Υπουργείο Εσωτερικών που επιβεβαίωσε πως η αρμόδια υπηρεσία είναι αυτή του Πειραιά της οποίας τηλέφωνα είναι 2131361014 και 2131361224. Επειδή όμως εκεί υπάρχει φόρτος εργασίας, υποδείχθηκε στο ΕΠΣΕ το τηλέφωνο της συναδέλφου στην Αθήνα (2131361258), η οποία όμως δεν απαντούσε. Υποδείχθηκαν στη συνέχεια τα τηλέφωνα της νομικής υπηρεσίας (2131361219 – 220 – 380) τα οποία όμως δεν απαντούσαν. Όπως δεν απαντούσαν τα τηλέφωνα της υπηρεσίας στον Πειραιά και τελικά ούτε το τηλέφωνο της κεντρικής υπηρεσίας.

Χρειάστηκε να σταλεί αυθημερόν επιστολή στην κεντρική υπηρεσία με κοινοποίηση στον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου για την ταλαιπωρία με το πρόσθετο ερώτημα τι άλλαξε από πέρυσι που η ανανέωση έγινε χωρίς προβλήματα, εκτός του ότι η υπόθεσή της L.E. εκδικάζεται από το ΕΔΔΑ. Στο τέλος της ημέρας υπήρξε απάντηση με ραντεβού για την επόμενη ημέρα.

Στις 8 Οκτωβρίου 2014, η L.E. κατέθεσε τα δικαιολογητικά της και της χορηγήθηκε η σχετική βεβαίωση. Όμως της ζητήθηκε προφορικά κάτι που δεν καταλάβαινε και τελικά της δόθηκε σημείωμα πως πρέπει να προσκομίσει «έγγραφο της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής ότι η υπόθεσή της δεν έχει τελεσιδικήσει». Μέχρι

τώρα το έγγραφο αυτό ζητούσε αυτεπάγγελα η υπηρεσία από την εισαγγελική αρχή και στην περίπτωση της L.E. υπάρχει σχετική απάντηση της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών με ημερομηνία 15 Ιανουαρίου 2014.

Όμως, στο νέο Κώδικα Μετανάστευσης, προβλέπεται πως το αναγνωρισμένο θύμα εμπορίας πρέπει να προσκομίζει το ίδιο και «έγγραφο της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής ότι κρίνεται σκόπιμη η παράταση της διαμονής του πολίτη τρίτης χώρας στην ελληνική επικράτεια» (κατηγορία E1 της ΚΥΑ 30825/2014)! Η τροποποίηση αυτή, σύμφωνα με πληροφορίες, έγινε επειδή οι εισαγγελικές αρχές δεν απαντάνε καθόλου ή έγκαιρα στα αιτήματα των αρμόδιων υπηρεσιών! Αντί λοιπόν η πολιτεία να φροντίσει οι εισαγγελικές αρχές να ανταποκρίνονται στην υποχρέωση αυτή, για παράδειγμα με μια εγκύκλιο της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου, αποφάσισε να επιβαρύνει αφάνταστα τα, ούτως ή άλλως ελάχιστα, αναγνωρισμένα θύματα με επισκέψεις σε εισαγγελικές αρχές οι οποίες φυσικά δεν είναι εξοπλισμένες με μεταφραστές ή άλλα άτομα για να εξυπηρετήσουν παρόμοιες ανάγκες. Άρα τα θύματα πρέπει να στραφούν σε δικηγόρους ή ΜΚΟ!

Κατόπιν αυτών,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί

- 1. Για ποιο λόγο ταλαιπωρήθηκε κατά αυτόν τον τρόπο η L.E. για πρώτη φορά κατά την τελευταία επταετία, κατά σύμπτωση μετά την κοινοποίηση από το ΕΔΔΑ της προσφυγής της κατά της Ελλάδας;**
- 2. Αποτελεί συνειδητή επιλογή η απόφαση να μην αναζητείται αυτεπάγγελα το έγγραφο της εισαγγελικής αρχής για την ανάγκη ανανέωσης της άδειας παραμονής αναγνωρισμένων θυμάτων εμπορίας ανθρώπων επειδή αυτές δεν ανταποκρίνονται έγκαιρα ή καθόλου σε παρόμοια αιτήματα; Αποτελεί δηλαδή συνειδητή επιλογή να επιβάλλεται στα θύματα εμπορίας ανθρώπων να επισκέπτονται κάθε χρόνο τις εισαγγελικές αρχές με προφανή κίνδυνο την αφάνταστη ταλαιπωρία τους ή την προσφυγή σε δικηγόρους ή ΜΚΟ ως προϋπόθεση για την ανανέωση της άδειας παραμονής; Συμφωνεί ο Εθνικός Εισηγητής για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων με την αλλαγή αυτή;**
- 3. Τελικά, οφείλει η L.E. και τα άλλα θύματα να μεταβούν στις εισαγγελικές αρχές για την έκδοση των εγγράφων αυτών, ή θα προχωρήσουν οι Υπουργοί σε τροποποίηση και εξορθολογισμό της σχετικής ΚΥΑ;**
- 4. Πόσες άδειες σε θύματα εμπορίας ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση έχουν εκδοθεί ή ανανεωθεί από το 2000 μέχρι σήμερα, κατά φύλο, ηλικία και ιθαγένεια θυμάτων; Πόσες άδειες σε θύματα εμπορίας ανθρώπων για εργασιακή εκμετάλλευση έχουν εκδοθεί ή ανανεωθεί από το 2000 μέχρι σήμερα, κατά φύλο, ηλικία και ιθαγένεια θυμάτων;**

Η ερωτώσα Βουλευτής

Μαρία Γιαννακάκη